

2021-04-07

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KFKS 2021/262

Kommunstyrelsen

Remiss – Folkbildningsstrategi för Stockholmsregionen

Yttrande till Region Stockholm

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen antar föreslaget yttrande över remissversion av Folkbildningsstrategi för Stockholmsregionen, KN 2020/1030, enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 7 april 2021.

Kommunstyrelsen förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning av ärendet

Som en del i förverkligandet av den regionala utvecklingsplanen för Stockholm (RUF 2050) har Region Stockholms kulturnämnd tagit fram en remissversion av en folkbildningsstrategi med syfte att ge en riktning för det övergripande arbetet med folkbildningsfrågor för Stockholmsregionen. Nacka kommun är remissinstans, och ärendet har beretts av kulturnämnden och arbets- och företagsnämnden.

Stadsledningskontoret föreslår att Nacka kommun ställer sig positiv till folkbildningsstrategins andra punkt avseende att bredda intresset för, och öka delaktigheten i, kulturlivet samt det egna skapandet då kommunen anser att den bidrar till den övergripande målsättningen om en god livsmiljö för regionens invånare. Nacka kommun ställer sig också positiv till folkbildningsstrategins tredje punkt avseende att främja kunskap och bildning samt utjämna utbildningsklyftor då kommunen anser att den bidrar till den övergripande målsättningen om en god livsmiljö för regionens invånare. Folkbildningen är ett viktigt komplement till bland annat den kommunala vuxenutbildningen.

I den föreslagna dialogmodellen på lokal och regional nivå föreslår stadsledningskontoret att kommunen inte skapa ytterligare mötestillfällen och bredda formuleringen så att även andra berörda nämnder kan vara en del av arbetet.

NACKA
KOMMUN

Ärendet

Bakgrund

Som en del i förverkligandet av den regionala utvecklingsplanen för Stockholm (RUFSS 2050) har Region Stockholms kulturnämnd tagit fram en folkbildningsstrategi med syfte att ge en riktning för det övergripande arbetet med folkbildningsfrågor för Stockholmsregionen. RUFSS 2050 är Stockholmsregionens övergripande strategiska utvecklingsplan.

I RUFSS 2050 anges en vision och fyra målområden för Stockholmsregionens långsiktiga utveckling. Att arbeta för att nå dem är ett gemensamt ansvar för regionens många aktörer och samhällssektorer.

Förslaget till folkbildningsstrategi

I folkbildningsstrategin har fyra särskilt angelägna inriktningsområden identifierats för att långsiktigt bidra till strategins övergripande målområden:

1. Stärka och utveckla demokratin
2. Bredda intresset för, och öka delaktigheten i, kulturlivet samt det egna skapandet
3. Främja kunskap och bildning samt utjämna utbildningsklyftor
4. Utveckla arbetet för hållbar utveckling

Folkbildningsstrategin avser primärt den folkbildning som studieförbund och folkhögskolor bedriver och som syftar till att göra kunskap och bildning tillgänglig för alla, utanför den traditionella skolvärlden och syftar till att främja kunskap, dialog och samsyn mellan regionala och lokala aktörer och folkbildningens aktörer.

För att förverkliga målområdena förestår strategin följande åtgärder för ökad samverkan:

- Formaliserad dialog mellan aktörer inom folkbildningsområdet
- Fördjupad dialog mellan kommuner, region och folkbildning

När det gäller genomförande av strategin är ansvaret i strategin delat mellan det offentliga och folkbildningens aktörer, på kommunal och regional nivå. Strategin presenterar en modell för förstärkt dialog på flera nivåer lokalt och regionalt som dels bygger på redan befintliga mötesstrukturer som behålls eller utvecklas och dels nya forum på regional nivå.

Nacka kommun berörs i strategins dialogmodell på följande nivåer:

Nivå	Forum	Parter	Syfte	Vem bjuder in	Frekvens	Befintligt eller nytt forum
Delregional nivå	Regionens kommundialoger med alla 26 kommuner, geografiskt indelade i fyra dialoger.	Regionens kulturförvaltning och länets kommuner/kultur- och fritidschefer.	Att gemensamt inom kultur- och fritidssektorn identifiera utvecklingstendenser, dela perspektiv/kunskaper/lärande exempel, främja handling och ökad samverkan.	Region Stockholms kulturförvaltning.	Varje år.	Befintligt.
Lokal nivå	Dialoger mellan folkbildningen och länets kommuner.	Folkbildningen lokalt/regionalt, samt kommunerna i regionen.	Kunskaphöjande, den regionala folkbildningsstrategin utgör en utgångspunkt.	Stockholms läns bildningsförbund och lokala folkbildningsföreträdare.	Vartannat år.	Utveckla befintliga dialoger till att bli heltäckande.
Lokal och regional nivå tillsammans	Dialogmöte mellan regionala och lokala politiker.	Presidiet i regionens kulturnämnd och presidier i länets kommuners kultur- och fritidsnämnder eller motsvarande.	Dialog, diskussion och erfarenhetsutbyte samt hur man bäst kan möjliggöra samverkan.	Ordförande i regionens kulturnämnd.	Varje år.	Befintligt (har bjudits in, men inte kunnat genomföras p.g.a. Corona).
Alla nivåer möts	Stockholmstinget - större forum som omfattar alla nivåer.	Regionala och kommunala politiker och tjänstepersoner, civilsamhällets organisationer, folkbildningen, det fria kulturlivet samt verksamma inom berörda myndigheter, akademier och forskning.	En mötesplats för alla som arbetar med att stärka kulturens, idrottens, folkbildningens och föreningslivets roll i det regionala utvecklingsarbetet. Att mötas över kunskapsområden, lyfta gemensamma frågeställningar och lära av varandra.	Region Stockholms kulturförvaltning.	Varje år/vartannat år?	Befintligt.

Folkbildning Nacka kommun

Ett tiotal studieförbund är aktiva i Nacka. Antal deltagare har de senaste åren pendlat mellan drygt 15 000 – 24 000 deltagare under ett år (källa: SCB). I Nacka finns även Tollare folkhögskola med ett årligt deltagarantal på drygt 2400 personer (källa: SCB). Nacka kommun har även sex folkbibliotek och flera museiverksamheter som ingår i ett vidare folkbildningsperspektiv.

Nacka kommun har idag ingen formaliserad dialog med aktörer inom folkbildning på lokal nivå, utan kunskaps- och informationsutbyte sker i enskilda sammanhang utifrån behov och befintliga samarbeten. Det finns heller inget riktat ekonomiskt stöd till studieförbund. I Nacka har studieförbunden möjlighet att ansöka om stöd eller bidrag för projekt eller verksamheter som finns inom ramen för olika nämnders reglemente. Som exempel kan nämnas att det är möjligt för studieförbund att ansöka om följande: Kulturstöd från kulturnämnden, Föreningsbidrag från fritidsnämnden, Verksamhetsbidrag från äldrenämnden samt Verksamhetsbidrag från socialnämnden. (Källa: Dnr KUN 2019/6 och Dnr KFKS 2018/1103). Studieförbund kan även ansöka om auktorisation för att bedriva kulturskoleverksamhet i Nacka. De befintliga stödmodellerna bedöms som effektiva och i linje med kommunens styrmodell.

Remissinstanser

Ärendet har beretts av kulturnämnden och arbets- och företagsnämnden för att inhämta nämndernas synpunkter. Kulturnämnden behandlade ärendet den 23 mars 2021 (KUN 2021/33), arbets- och företagsnämnden behandlade ärendet den 24 mars 2021 (AFN 2021/55).

Kulturnämndens synpunkter på remissversionen

Kulturnämnden ställer sig positiv till folkbildningsstrategin andra punkt avseende att bredda intresset för, och öka delaktigheten i, kulturlivet samt det egna skapandet då enheten anser att den bidrar till den övergripande målsättningen om en god livsmiljö för regionens invånare. Delar av strategin kan vara till nytta som vägledning i samverkansarbetet med folkbildningsaktörer på lokal nivå i Nacka kommun.

I dialogmodellen på **Lokal nivå**, *Dialoger mellan folkbildningen och länets kommuner* är det lite oklart på vilket sätt dessa ska utvecklas och varför dessa behöver formaliseras. Kulturnämnden är inte positiv till ytterligare fler möten utan ser poängen i att kommunen ska få avgöra vilka representanter som medverkar i befintliga forum.

I dialogmodellen på **Lokal och regional nivå tillsammans**, *Dialogmöte mellan regionala och lokala politiker* anges att "presidier i kommuners kultur- och fritidsnämnder eller motsvarande" bjuds in. Den definitionen kan anses något snäv då samarbeten med folkbildningen kan omfatta även andra nämnder i enskilda kommuner.

Arbets- och företagsnämndens synpunkter på remissversionen

Arbets- och företagsnämnden ställer sig positiv till folkbildningsstrategins tredje punkt avseende att främja kunskap och bildning samt utjämna utbildningsklyftor då enheten anser att den bidrar till den övergripande målsättningen om en god livsmiljö för regionens invånare. Folkbildningen är ett viktigt komplement till bland annat den kommunala vuxenutbildningen.

Delar av den föreslagna strategin kan vara till nytta som vägledning i samverkansarbetet med folkbildningsaktörer i Nacka kommun. Nacka kommuns styrmodell kan inte direkt tillämpas på de olika nivåerna i modellen för förstärkt dialog.

I dialogmodellen på lokal och regional nivå, *Dialogmöte mellan regionala och lokala politiker*, anges att "presidier i kommuners kultur- och fritidsnämnder eller motsvarande" bjuds in. Den definitionen kan i praktiken vara snäv då samarbeten med folkbildningen kan omfatta även andra nämnder i enskilda kommuner. Till exempel äldrenämnden, arbets- och företagsnämnden, näringslivnämnden eller motsvarande. Formuleringen föreslås breddas till "andra berörda nämnder". Arbets- och företagsnämnden är dock inte positiv till ytterligare fler möten utan ser poängen i att kommunen ska få avgöra vilka representanter som medverkar i befintliga forum.

Nämndernas synpunkter sammanställs till följande förslag till yttrande från Nacka kommun.

Förslag till yttrande i korthet

Stadsledningskontoret föreslår att Nacka kommun ställer sig positiv till folkbildningsstrategins andra punkt avseende att bredda intresset för, och öka delaktigheten i, kulturlivet samt det egna skapandet. Nacka kommun föreslås även ställa sig positiv till folkbildningsstrategins tredje punkt avseende att främja kunskap och bildning samt utjämna utbildningsklyftor då kommunen anser att dessa bidrar till den övergripande målsättningen om en god livsmiljö för regionens invånare. Folkbildningen är ett viktigt komplement till bland annat den kommunala vuxenutbildningen.

Delar av strategin kan vara till nytta som vägledning i samverkansarbetet med folkbildningsaktörer på lokal nivå i Nacka kommun.

I dialogmodellen på **Lokal nivå**, *Dialoger mellan folkbildningen och länets kommuner* är det lite oklart på vilket sätt dessa ska utvecklas och varför dessa behöver formaliseras. Stadsledningskontoret är inte positivt till ytterligare fler möten utan ser poängen i att kommunen ska få avgöra vilka representanter som medverkar i befintliga forum.

I dialogmodellen på **Lokal och regional nivå tillsammans**, *Dialogmöte mellan regionala och lokala politiker* anges att ”presidier i kommuners kultur- och fritidsnämnder eller motsvarande” bjuds in. Den definitionen kan anses något snäv då samarbeten med folkbildningen kan omfatta även andra nämnder i enskilda kommuner.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut har inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslag till beslut har inga direkta konsekvenser för barn då strategin främst avser verksamhet för vuxna och ska främja vuxnas kunskap och bildning. Att arbeta för att bredda intresset för, och öka delaktigheten i, kulturlivet samt det livslånga lärandet och det egna skapandet bidrar en god livsmiljö vilket är gynnsamt även för barn och unga.

Handlingar i ärendet

1. Bilaga 1 Förslag till yttrande över Folkbildningsstrategi för Stockholmsregionen
2. Bilaga 2 Remissversion Folkbildningsstrategi för Stockholmsregionen
3. Bilaga 3 Protokollsutdrag från kulturnämnden den 23 mars 2021, inklusive nämndens synpunkter (KUN 2021/33)
4. Bilaga 4 Protokollsutdrag från arbets- och företagsnämnden den 24 mars 2021, inklusive nämndens förslag till yttrande (AFN 2021/55)

Anders Mebius
Kultur- och fritidsdirektör
Stadsledningskontoret

Sabina Plomin
Utvecklingsledare
kultur- och fritidsenheten